

บทบาทรัฐสภาในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
(Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ ๓
โดยเฉพาะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก กำลังเผชิญสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ซึ่งพบครั้งแรกที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ และพบผู้ป่วยในหลายประเทศทั่วโลก จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้ประกาศให้ COVID-19 เป็นโรคที่มีการระบาดใหญ่ไปทั่วโลก (Pandemic) ซึ่งส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ ๓ รับรองการมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ เนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบร้ายแรงต่อสุขภาพ ส่งผลให้ทั่วโลกต้องเผชิญกับความเป็นจริงใหม่ และอาจจะต้องใช้ชีวิตในรูปแบบใหม่ เช่น การดำเนินการกักตัว (Self-quarantine) และเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) โดยคำนึงถึงสุขอนามัยส่วนบุคคลมากกว่าในอดีต

เอกสารวิชาการฉบับนี้ มุ่งเน้นบทบาทของภาครัฐสภาในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย SDGs เป้าหมายที่ ๓ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ เพื่อสะท้อนบทบาทของภาครัฐสภาในฐานะที่เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่สำคัญในการตรากฎหมายเพื่อใช้บริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้นรัฐสภาควรมีบทบาทในการสนับสนุนแนวทางและกำหนดมาตรการป้องกัน รวมถึงติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้น โดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับทุกภาคส่วนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุ SDGs เป้าหมายที่ ๓ “การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี” ต่อไป โดยแบ่งเนื้อหาเอกสารเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

๒. บทบาทของภาครัฐสภาในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย SDGs เป้าหมายที่ ๓ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในระดับภูมิภาค

๓. บทบาทของภาครัฐสภาในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย SDGs เป้าหมายที่ ๓ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในประเทศไทย

๔. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

ภาพที่ ๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๖ ข้อ

Note. From *Sustainable Development Goals*, by United Nations, (n.d.), <https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) ได้สิ้นสุดลงในปี ๒๕๕๘ องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) จึงได้ริเริ่มกระบวนการหารือเพื่อกำหนดวาระการพัฒนาภายหลังปี ๒๕๕๘ (Post-2015 Development Agenda) ตามกระบวนการที่สนธิ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” (UN ประเทศไทย, ม.ป.ป.) โดยประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาภายหลังปี ๒๕๕๘ คือเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ ข้อ ของวาระเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี ๒๕๗๓ ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติ เมื่อปี ๒๕๕๙ มีเป้าประสงค์ ๑๖๙ ข้อ ที่จะช่วยให้ประเทศต่าง ๆ ขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้อง

แนวคิด “การพัฒนาที่ยั่งยืน” เกิดขึ้น เพื่อเรียกร้องให้ชาวโลกเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตใหม่ และได้มีการพูดถึงแนวคิดนี้กันมากขึ้นทั่วโลก โดยได้รับการบรรจุเป็นวาระการประชุมนานาชาติต่าง ๆ ที่จัดโดยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน Jeffrey D. Sachs ผู้อำนวยการสถาบันโลก (Earth Institute) อธิบายความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนว่า “เป็นแนวคิดหลักในยุคของเรา เป็นทั้งหนทางที่จะเข้าใจโลก และเป็นทั้งวิธีการที่จะแก้ปัญหาในระดับโลกด้วย” ปัญหาความเป็นอยู่ของมนุษย์ที่ซับซ้อนและหลากหลายขึ้น สัญญาณเตือนในด้านความไม่เสมอภาค ความปลอดภัยของอาหาร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โรคระบาด วิกฤตเศรษฐกิจ และความขัดแย้ง ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว กระแสเรียกร้องการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงแพร่ขยายมากขึ้น และเริ่มตระหนักว่าทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา องค์การสหประชาชาติมองการพัฒนาที่ยั่งยืนว่าเป็นแนวคิดที่

ครอบคลุมการเจริญเติบโต โดยมีหัวใจสำคัญคือการท้าทายทางความคิดที่ต้องหวนกลับมาทบทวนการใช้ชีวิต การดำเนินธุรกิจ หรือแม้แต่การพัฒนาประเทศ (มูลนิธิมั่นพัฒนา, ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๒ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๓ รับรองการมีสุขภาพ และความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ

Note. From *Sustainable Development Goals*, by World Health Organization (WHO), (n.d.), <http://origin.who.int/topics/sustainable-development-goals/test/sdg-banner.jpg>

เป้าหมายที่ ๓ การสร้างหลักประกันการมีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนใน ทุกวัย (Goal 3 Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages) เป็นหนึ่งใน SDGs ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาด้านสุขภาพ และครอบคลุมถึงสวัสดิภาพที่สำคัญหลายประเด็น ประกอบด้วยเป้าประสงค์ ทั้งสิ้น ๑๓ ข้อ โดยสรุป ดังนี้

- ๓.๑ การลดอัตราการตายของมารดาทั่วโลก
- ๓.๒ ยุติการตายที่ป้องกันได้ของทารกแรกเกิดและเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี
- ๓.๓ ยุติการแพร่กระจายของเอชไอวี วัณโรค มาลาเรีย และโรคเขตร้อน และต่อสู้กับโรคดื้อยาต้านจุลชีพ โรคติดต่อทางน้ำ และโรคติดต่ออื่น ๆ
- ๓.๔ ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อ และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี
- ๓.๕ เสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใช้ยาเสพติดในทาง ที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางอันตราย
- ๓.๖ ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนทั่วโลก
- ๓.๗ สร้างหลักประกันว่ามีการเข้าถึงบริการข้อมูลการให้การศึกษาเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์โดย ถ้วนหน้า รวมถึงการวางแผนครอบครัวและการผสมอนามัยเจริญพันธุ์ในยุทธศาสตร์และแผนงานระดับชาติ

๓.๘ บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ารวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึง การบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัยมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ และ

๓.๙ ลดจำนวนการตายและการป่วยจากสารเคมีอันตรายและจากการปนเปื้อนและมลพิษทาง อากาศ น้ำ และดิน

ในทางนโยบาย เป้าหมายที่ ๓ จะเน้นไปที่การปฏิบัติตามกรอบอนุสัญญาขององค์การอนามัยโลก ได้แก่

๓.a เสริมการดำเนินงานของกรอบอนุสัญญาขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบใน ทุกประเทศตามความเหมาะสม

๓.b สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาวัคซีนและยา สำหรับโรคติดต่อและไม่ติดต่อที่ส่งผลกระทบ โดยตรงต่อประเทศกำลังพัฒนา ให้มีการเข้าถึงยา และวัคซีนจำเป็นในราคาที่สามารถซื้อหาได้ ตามปฏิญญาโดฮา ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าและการสาธารณสุข ซึ่งเน้นย้ำสิทธิสำหรับ ประเทศกำลัง พัฒนาที่จะใช้บทบัญญัติ ในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าอย่าง เต็มที่ในเรื่องการผ่อนปรนเพื่อจะปกป้องสุขภาพสาธารณะและโดยเฉพาะการเข้าถึงยาโดยถ้วนหน้า

๓.c เพิ่มการใช้เงินที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการสรรหาการพัฒนา การฝึกฝนและการเก็บรักษา กำลังคนด้านสุขภาพในประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่ เป็นเกาะขนาดเล็ก และ

๓.d เสริมขีดความสามารถสำหรับทุกประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนาในเรื่อง การแจ้งเตือนล่วงหน้า การลดความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพในระดับประเทศ และ ระดับโลก (United Nations, n.d.)

การสร้างหลักประกันการมีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับวิกฤตสุขภาพระดับโลกซึ่งแตกต่างจากวิกฤตการณ์อื่น ๆ การแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้สร้างความทุกข์ทรมาน ทำลายเศรษฐกิจโลก และมีผลกระทบอย่างมากต่อชีวิตของประชาชน หลายพันล้านคนทั่วโลก

ก่อนที่จะเกิดการระบาดใหญ่ดังกล่าว การพัฒนาสุขภาพของประชาชนนับล้านคนมีความก้าวหน้าอย่างมาก ความสำเร็จที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การเพิ่มอายุเฉลี่ยและลดสาเหตุการเสียชีวิตของเด็กและมารดา อย่างไรก็ตาม การขจัดโรคที่อุบัติขึ้นในวงกว้างยังต้องใช้ความพยายามมากขึ้น เพื่อระบุถึง ปัจจัยที่ทำให้โรคคงอยู่ รวมทั้งปัญหาสุขภาพที่จะเกิดขึ้นตามมา โดยมุ่งเน้นไปที่การจัดหาเงินทุนที่มี ประสิทธิภาพมากขึ้นของระบบสาธารณสุข การพัฒนาระบบสุขภาพให้ดีขึ้น และการเข้าถึงแพทย์ที่เพิ่มขึ้น การดำเนินการเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่สามารถช่วยชีวิตประชาชนนับล้านคนได้

ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพ เช่น COVID-19 ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั่วโลกและแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งในการเตรียมพร้อมต่อปัญหาดังกล่าว โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ได้เน้นถึงความแตกต่างในความสามารถของประเทศต่าง ๆ ในการรับมือ ภัย และฟื้นตัวจากวิกฤตการณ์ COVID-19 ทั้งนี้ การแพร่ระบาดดังกล่าวเป็นช่วงเวลาพลิกผันสำคัญของการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉินด้านสุขภาพและเพื่อการลงทุนในบริการสาธารณสุขที่สำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ (Ibid.) นอกจากนี้ในรายงาน Shared Responsibility, Global, Solidarity: Responding to the socio-economic impacts of COVID-19 ของ UN ประเมินว่า หากการระบาดดำเนินต่อไปในระยะยาว จะส่งผล

กระทบต่อการบรรลุ SDGs ซึ่งตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะต้องบรรลุภายในปี ๒๕๙๓ รวมทั้งเป้าหมายที่ ๓ ที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อสุขภาพ ทั้งนี้กลุ่มคนที่เปราะบางและได้รับผลกระทบจาก COVID-19 มากที่สุดก็คือ ผู้หญิง เด็ก ผู้สูงอายุ และแรงงานนอกระบบ (Thai Publica, ๒๕๖๓) นอกจากนี้ หากพิจารณาผลกระทบของ COVID-19 ต่อเป้าประสงค์ของเป้าหมายที่ ๓ ญาณิน จิระกิตาการ หุยากรณ์ (๒๕๖๓) เห็นว่า COVID-19 ส่งผลกระทบต่อเป้าประสงค์ของเป้าหมายที่ ๓ ข้อ ๓.๓ ยุติการแพร่กระจายของเอดส์ วัณโรค มาลาเรียและโรคเขตร้อนที่ถูกกลบเกลื่อนและต่อสู้กับโรคติดต่ออีกเสบ โรคติดต่อทางน้ำ และโรคติดต่ออื่นๆ ภายในปี ๒๕๗๓ และข้อ ๓.d เสริมขีดความสามารถสำหรับทุกประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนาในเรื่องการแจ้งเตือนล่วงหน้า การลดความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพในระดับประเทศ และระดับโลก

๒. บทบาทของภาครัฐสภาในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย SDGs เป้าหมายที่ ๓ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในระดับภูมิภาค

การแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบร้ายแรงต่อสุขภาพ และทำให้ทั่วโลกต้องปรับตัวและหาหนทางที่ดีที่สุดในการดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ โดยคำนึงถึงสุขอนามัยส่วนบุคคลมากกว่าแต่ก่อน ทั้งในเรื่องการกักตัว (Self-quarantine) และการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)

รัฐสภาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของฝ่ายนิติบัญญัติในทุกประเทศต่างได้รับผลกระทบในครั้งนี้อย่างเช่นกัน มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมส่งผลให้การประชุมในวาระต่าง ๆ ทั้งการประชุมสภา การประชุมคณะกรรมการ และการประชุมย่อยอื่น ๆ ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการดังกล่าว โดยกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา (๒๕๖๓) ได้รวบรวมข้อมูลการดำเนินการประชุมสภาของรัฐสภาต่างประเทศ พบว่ามีลักษณะการประชุมแบบผสมคือ มีการประชุมสภาตามปกติ ขณะที่การประชุมคณะกรรมการและการประชุมย่อยอื่นๆ จะใช้การประชุมเสมือนจริงผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งการประชุมเสมือนจริงผ่านระบบออนไลน์กำลังกลายเป็นแนวทางการทำงานใหม่ที่เป็นเรื่องปกติ โดยการประชุมทั้งสองแบบมีลักษณะดังนี้

๑. การประชุมตามปกติ รัฐสภาส่วนใหญ่ยังคงมีการประชุมสภาตามปกติ เนื่องจากมีข้อบังคับเรื่องการแสดงตนของผู้อภิปรายและการลงคะแนน อย่างไรก็ตาม พบว่า ในห้องประชุมสภาของแต่ละประเทศจะจัดที่นั่งของสมาชิกรัฐสภาให้มีการเว้นระยะห่างอย่างน้อย ๑ ที่นั่ง เช่น ออสเตรเลีย เบลเยียม เยอรมนี แคนาดา อิสราเอล จาเมกา นอร์เวย์ ตุรกี เป็นต้น บางประเทศได้มีเกณฑ์การเลือกผู้เข้าร่วมการประชุม เฉพาะผู้มีส่วนสำคัญในการประชุมหรือผู้ที่ต้องอภิปราย เช่น อังกฤษ ส่วนสมาชิกที่เหลือจะให้เข้าร่วมการประชุมทางไกลผ่านระบบวิดีโอ (Video Conference) สำหรับการลงคะแนนจะใช้วิธีลงคะแนนผ่านอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ใช้บัตร เช่น การส่งอีเมล สำหรับการประชุมกรรมการส่วนใหญ่จะใช้การประชุมแบบออนไลน์

๒. การประชุมเสมือนจริงผ่านระบบออนไลน์ (Virtual Meeting) การประชุมรูปแบบนี้พบในฝรั่งเศส และในการประชุมกรรมการเกือบทุกประเทศ โดยแต่ละประเทศจะเลือกใช้ระบบใดขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับรัฐสภาของตน เช่น ฝรั่งเศส เลือกใช้ระบบ Zoom แม้ว่าจะมีผู้ทักท้วงว่าเป็นระบบที่อาจไม่ปลอดภัยก็ตาม อาร์เจนตินาเลือกใช้ระบบ WebEx นอร์เวย์ใช้ระบบ Skype ฟิลิปปินส์ใช้ระบบ Zoom และ Viber (กลุ่มงานกิจการพิเศษ, ๒๕๖๓)

นอกจากนี้รัฐสภายังมีบทบาทสำคัญในเวทีระหว่างประเทศเพื่อกระชับความสัมพันธ์และมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันทั้งระดับทวิภาคีและระดับพหุภาคีเพื่อรับมือกับผลกระทบของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในหลายด้าน เช่น สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยบทบาทของสภารัฐสภาในระดับภูมิภาค สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

๒.๑ บทบาทของสภายุโรป (European Parliament: EP)

Coronavirus: MEPs call for €2 trillion 'recovery plan' to rebuild the economy COMMENTS

By **Pauline Bock** • last updated: 15/05/2020

European Parliament President David Sassoli attends a plenary session of the European Parliament in Brussels on May 13, 2020. - Copyright: AFG OIKONOMOU/AFP

ภาพที่ ๓ นาย David Sassoli ประธานสภายุโรปเข้าร่วมการประชุมสภายุโรปในการพิจารณาแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจจำนวน ๒,๐๐๐ ล้านยูโรเพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดของ COVID-19

Note. From *Coronavirus: MEPs call for €2 trillion 'recovery plan' to rebuild the economy*, by Euronews, 2020, <https://www.euronews.com/2020/05/15/coronavirus-meps-call-for-2-trillion-recovery-plan-to-rebuild-the-economy>

สภายุโรปเห็นชอบที่จะช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปในการรับมือกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 รวมไปถึงการจัดการผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้น โดยในการประชุมสภานัดพิเศษเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ สภายุโรปยอมรับมาตรการในการช่วยเหลือภาคประชาชนและภาคธุรกิจสำหรับการรับมือกับวิกฤตการณ์ ประกอบด้วย

๑. การริเริ่มเงินลงทุนเพื่อการตอบโต้การแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยกองทุนของสหภาพยุโรปจะอนุมัติเงินจำนวน ๓๗,๐๐๐ ล้านยูโรเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน ประเทศและภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 อย่างรุนแรง โดยเงินจำนวนดังกล่าวจะนำไปช่วยฟื้นฟูระบบประกันสุขภาพ บริษัทขนาดเล็กและขนาดกลาง ตลาดแรงงาน และภาคส่วนอื่น ๆ ของประเทศในทวีปยุโรปที่ได้รับความเดือดร้อน

๒. การเพิ่มจำนวนเงินในกองทุน European Solidarity Fund เพื่อให้ความช่วยเหลือภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขทั้งการให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ตลอดจนมาตรการที่จะป้องกัน ตรวจสอบ

และควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรค โดยมาตรการนี้จะเพิ่มเงินจำนวน ๘๐๐ ล้านยูโรให้กับประเทศในภูมิภาคยุโรปในปี ๒๕๖๓

๓. การระงับการเดินทางภายในสหภาพยุโรปชั่วคราว เพื่อระงับการขนส่งทางอากาศจากเที่ยวบินที่ไม่มีผู้โดยสารทั้งลำในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของ COVID-19 มาตรการนี้หมายความรวมถึงการที่สายการบินไม่สามารถวางแผนการขึ้นบินและการลงจอดเครื่องบินตลอดช่วงฤดูร้อนที่จะถึงนี้ (ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม – ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๓)

ภาพที่ ๔ สมาชิกสภายุโรปเรียกร้องมาตรการแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจขนาดใหญ่ และกองทุน European Solidarity Fund

Note. From COVID-19: MEPs call for massive recovery package and Coronavirus Solidarity Fund, by European Parliament, 2020, <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20200415IPR77109/covid-19-meps-call-for-massive-recovery-package-and-coronavirus-solidarity-fund>

ในการประชุมสภายุโรปนัดพิเศษเมื่อวันที่ ๑๖-๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ สภายุโรปให้ความเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเพิ่มเติม ประกอบด้วย

- การเพิ่มความยืดหยุ่นในการเพิ่มช่องทางให้โครงสร้างกองทุนของสหภาพยุโรปเพื่อใช้ในการต่อสู้กับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสำหรับประชาชน
- การเพิ่มการให้ความช่วยเหลือคนยุโรปที่ประกอบอาชีพชาวประมง เกษตรกรและผู้ผลิตผลผลิตทางการเกษตร
- กองทุนเพื่อการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ถูกกีดกันยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องสำหรับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ

นอกจากนี้ สมาชิกสภายุโรปยังออกเสียงสนับสนุนแผนการใช้งบประมาณมากกว่า ๓,๐๐๐ ล้านยูโร เพื่อสนับสนุนระบบประกันสุขภาพของประเทศต่างๆ ในยุโรปและผ่านข้อมติที่เรียกร้องแผนฟื้นฟูขนาดใหญ่ รวมถึงถึงกองทุน Coronavirus Solidarity Fund (European Parliament, 2020)

๒.๒ บทบาทของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly: APA)

ภาพที่ ๕ นาย Mohammad Reza MAJIDI เลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย

Note. From Video Message from APA Secretary General, by Asian Parliamentary Assembly, (n.d.), <http://www.asianparliament.org/uploads/Gallery/2020/Video%20message%20of%20APA%20Secretary%20General.mp4>

นาย Mohammad Reza MAJIDI เลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย ได้ติดต่อประสานงานกับประธานคณะกรรมการและรองประธานคณะกรรมการต่าง ๆ ของสมัชชารัฐสภาเอเชียเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการจัดการประชุมเสมือนจริงผ่านระบบออนไลน์ให้เกิดขึ้นเร็วที่สุด และจะรายงานผลให้ทราบในระยะเวลาอันใกล้ โดยขอให้ประเทศสมาชิกให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ เครื่องมือและระบบที่ใช้ในการประชุมตลอดจนเจ้าหน้าที่สารสนเทศที่มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งสมัชชารัฐสภาเอเชียเชื่อว่าการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยยกระดับและส่งเสริมการประชุมคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ของสมัชชารัฐสภาเอเชียให้เจริญรุดหน้าขึ้นไปอีกระดับซึ่งถือเป็นการสนับสนุนข้อตกลงและเป็นการนำเป้าหมายของสมัชชารัฐสภาเอเชียไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ รัฐสภาเอเชียไปงานแสดงความประสงค์ในการเป็นผู้ริเริ่มการจัดการประชุมเสมือนจริงผ่านระบบออนไลน์ ในหัวข้อเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยมีรัฐสภาสมาชิกหลายประเทศให้การสนับสนุนและต้องการเข้าร่วมการประชุม เช่น รัฐสภาคูเวตและรัฐสภาตุรกี (Asian Parliamentary Assembly, 2020)

๒.๓ บทบาทของสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly: AIPA)

สมัชชารัฐสภาอาเซียนได้จัดการประชุมหารือเสมือนจริงในประเด็นเกี่ยวกับต้นกำเนิดของโรค COVID-19 การป้องกันการแพร่ระบาดในอนาคตและการค้าสัตว์ป่า (AIPA-ICCF Joint Virtual Briefing on the Origins of COVID-19, Preventing Future Pandemics and the Wildlife Trade) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา โดยประเทศสมาชิก AIPA ทั้ง ๑๐ ประเทศได้เข้าร่วมการประชุม

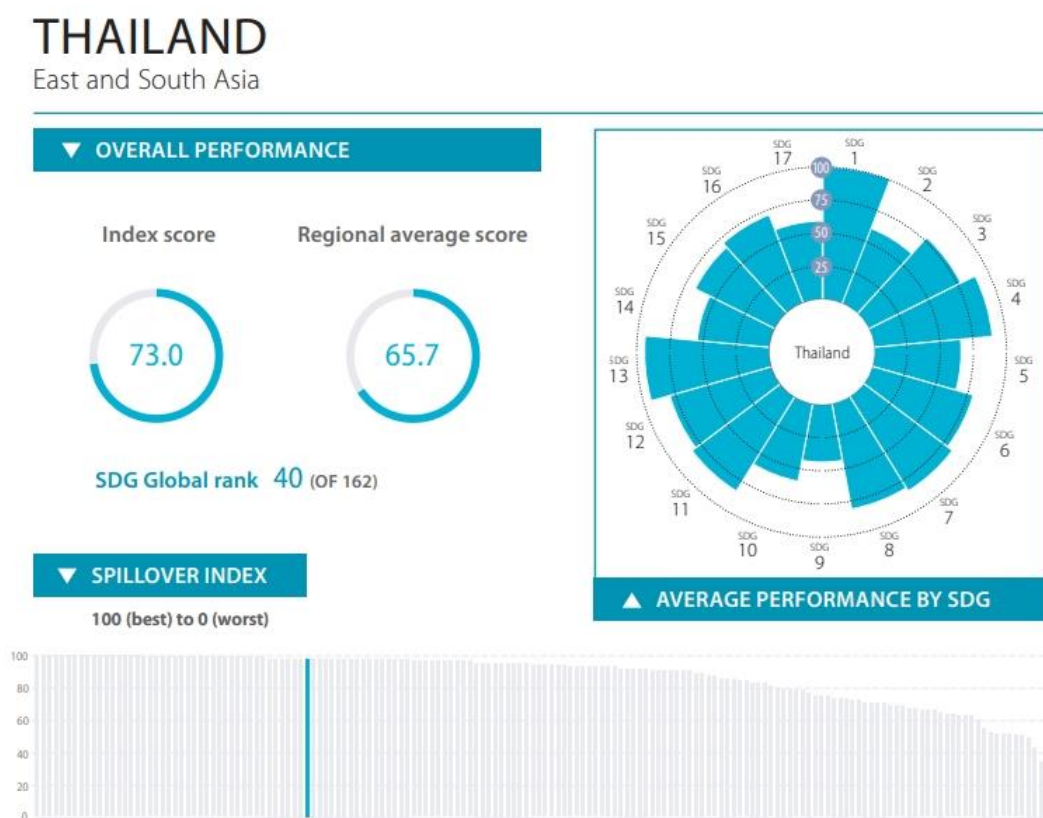

ภาพที่ ๖ การประชุมหารือเสมือนจริงระหว่าง AIPA กับ ICCF
หมายเหตุ. โดยกลุ่มงานสมัชชารัฐสภาอาเซียน สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียนร่วมกับ International Conservation Caucus Foundation (ICCF) ได้จัดการประชุมหารือเสมือนจริงเพื่อตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างการค้าและการบริโภคสัตว์ป่ากับการแพร่ระบาดของเชื้อโรค เช่น เชื้อโควิด-๑๙ เชื้อโรคซาร์ส เชื้อเอชไอวีและเชื้ออีโบล่า ตลอดจนการพิจารณาขั้นตอนที่อาเซียนควรนำมาพิจารณาเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยนาง Nguyen Tuan Anh ผู้แทนจากคณะกรรมการวิชาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นประธานการประชุม (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly, 2020)

๓. บทบาทของภาครัฐสภาในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย SDGs เป้าหมายที่ ๓ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในประเทศไทย

เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ได้เผยแพร่รายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี ๒๕๖๒ (Sustainable Development Report ๒๐๑๙) โดยมี SDG Index ซึ่งเป็นดัชนีที่จัดทำขึ้นโดยเครือข่ายการแก้ปัญหาการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Solutions Network: SDSN) ร่วมกับมูลนิธิ Bertelsmann (Bertelsmann Stiftung) ติดตามการดำเนินการตาม SDGs โดยในรายงานดังกล่าว ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ ๔๐ จาก ๑๖๒ ประเทศทั่วโลก ซึ่งเป็นการปรับตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ๑๙ อันดับ (เดิมอันดับที่ ๕๙ จาก ๑๕๖ ประเทศ) และประเทศไทยเป็นอันดับที่หนึ่งในกลุ่มประเทศอาเซียน (ชล บุนนาค, ๒๕๖๓)

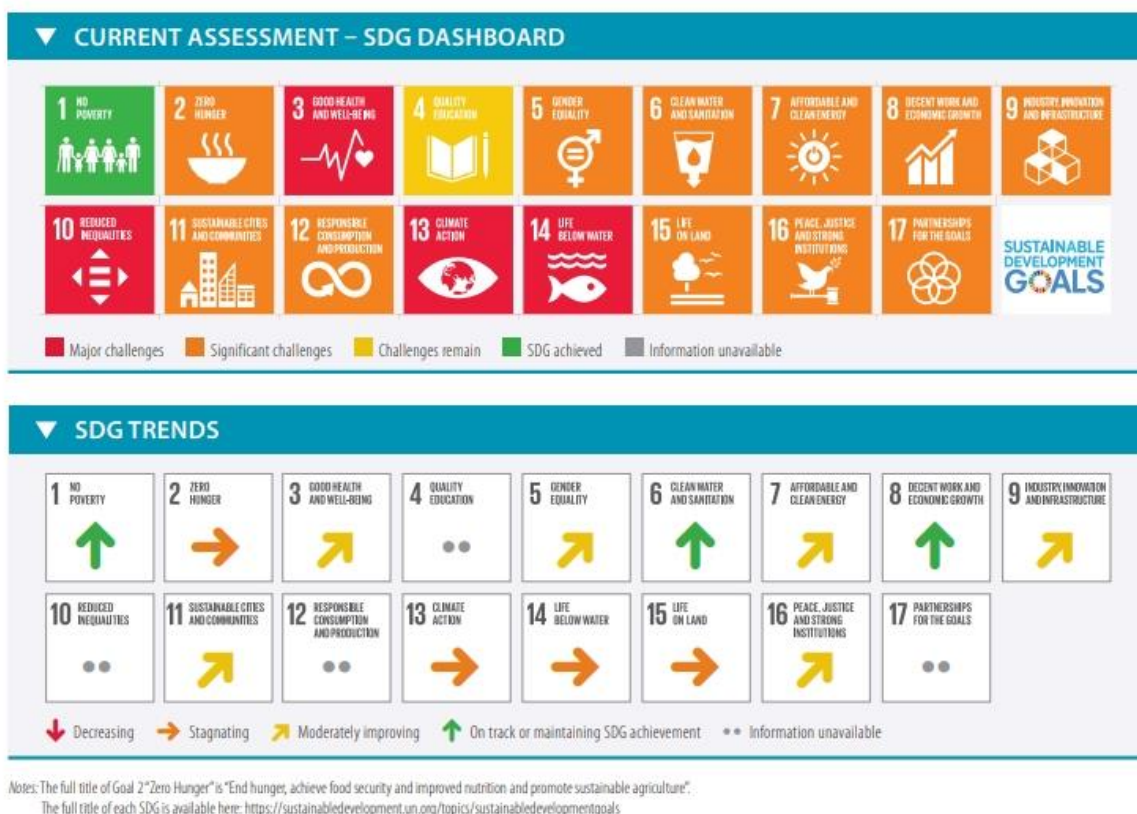

ภาพที่ ๗ รายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี ๒๕๖๒ ของประเทศไทย

หมายเหตุ. จาก เปิดรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน "SDG Index" ระบุไทยขจัดความยากจนได้สำเร็จ แนวโน้มคืบหน้าอีก ๖ เป้าหมาย, โดย Thai Publica, ๒๕๖๒, <https://thaipublica.org/2019/07/thailand-sdg-index-progress-ranking/>

ทั้งนี้ หากพิจารณาเฉพาะเป้าหมายที่ ๓ รับรองการมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ ซึ่งประกอบด้วย ๑๔ เป้าหมายย่อย นั้น ประเทศไทยประสบความสำเร็จใน ๗ เป้าหมายย่อย ได้แก่ การลดการเสียชีวิตของมารดาในขณะตั้งครรภ์และการคลอด การลดอัตราการตายของทารกแรกเกิด การลด

การเสียชีวิตของเด็กในวัยต่ำกว่า ๕ ปี อัตราการตายตามมาตรฐานอายุเนื่องจากโรคหลอดเลือดหัวใจ มะเร็ง เบาหวาน และโรคทางเดินหายใจเรื้อรังในประชากร การทำคลอดโดยบุคลากรทางสาธารณสุขมีอาชีพ อัตราการรอดชีวิตของเด็กที่ได้รับวัคซีนตามการแนะนำขององค์การอนามัยโลก (WHO) และความเป็นอยู่ที่ดี ส่วนเป้าหมายย่อยของ SDGs ข้อ ๓ ที่ไทยยังดำเนินการล่าช้า ได้แก่ การเป็นวัณโรคของประชากร และการเสียชีวิตจากการจราจร นอกจากนี้การดำเนินการถดถอยในด้านลดอัตราเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นหญิงอายุ ๑๕-๑๙ ปี และที่ยังแก้ไขไม่ได้คืออัตราการตั้งครภ์แม่วัยใสอายุ ๑๕-๑๙ ปี (Thai Publica, ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๘ SDG Index เป้าหมายที่ ๓ ในประเทศไทย

Note. From *Sustainable Development Report 2019*, by Bertelsmann Stiftung (2019), https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2019/2019_sustainable_development_report.pdf

๓.๑ สถานการณ์ COVID-19 ในประเทศไทยและผลกระทบต่อ SDGs

ประเทศไทยเริ่มพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในประเทศช่วงกลางเดือนมกราคม ๒๕๖๓ และได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค รวมทั้งจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Center for COVID-19 Situation Administration: CCSA) หรือศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด ๑๙ (ศบค.) เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรการเร่งด่วนในการจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาด ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓

และตามคำแนะนำของผู้บริหารและนักวิชาการด้านการแพทย์และสาธารณสุขได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อควบคุมสถานการณ์การระบาดของโรค โดยรัฐบาลจะพิจารณาเลือกใช้เฉพาะมาตรการที่จำเป็นตามคำแนะนำทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อป้องกันและระงับยับยั้งการแพร่ระบาดของโรค ทั้งนี้ เพื่อบูรณาการและสั่งการทุกส่วนราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว โดยจะมีการประชุมและรายงานให้ประชาชนทราบเป็นระยะ ๆ

นอกจากนี้ เนื่องจากประเทศไทยมีระบบสุขภาพที่เข้มแข็ง ส่งผลให้มีจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตน้อยกว่าประเทศกำลังพัฒนาในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ WHO ประเทศไทย พบว่าการที่ประเทศไทยมีจำนวนผู้ติดเชื้อลดลง ส่วนหนึ่งมาจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน ๑,๐๔๐,๐๐๐ คนของไทยที่ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน เพื่อให้ความรู้เรื่องสาธารณสุข การใช้ยา และการเฝ้าระวังการระบาดของ COVID-19 รวมถึงทำรายงานถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับผลกระทบของ COVID-19 ต่อเป้าหมายที่ ๓ ในประเทศไทยนั้น แม้จะยังไม่มีผลสำรวจออกมาชัดเจน เนื่องจากขณะนี้ทุกฝ่ายมุ่งเน้นผลกระทบด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก แต่ชาคร เลิศนิทัศน์ และสมชัย จิตสุชน (๒๕๖๓) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้สำรวจผลกระทบ COVID-19 ที่มีต่อสังคม โดยเฉพาะต่อครัวเรือนที่มีกลุ่มเปราะบาง พบว่าครัวเรือนมากกว่าร้อยละ ๘๐ ได้รับความกระทบจากการแพร่ระบาดและมาตรการควบคุมของรัฐ และพบมากขึ้นในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยปัญหาที่พบมากที่สุดคือการเดินทางเข้ารับบริการทางการแพทย์ที่ยากขึ้น ซึ่งคาดว่าเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ความเกรงกลัวต่อความเสี่ยงในการเดินทางออกนอกที่พักอาศัย ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการโดยสารรถรับจ้างแท็กซี่สาธารณะ รวมทั้งการปิดให้บริการของสถานพยาบาลบางแห่งที่ต้องรองรับผู้ติดเชื้อ COVID-19 เป็นต้น ดังนั้นรัฐควรมีมาตรการเสริมเป็นการเฉพาะด้วย ตัวอย่างเช่น มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่หรือแพทย์ทางไกล (Telemedicine) สำหรับครัวเรือนเปราะบางที่มีปัญหาการเดินทางเข้ารับบริการทางการแพทย์ (คนแก่ คนป่วยติดเตียง คนพิการ) และให้บริการวัคซีนถึงที่สำหรับครัวเรือนที่มีเด็กเล็ก รวมทั้งการให้ผู้ป่วยสามารถรับยาที่ร้านขายยาใกล้บ้านในชุมชนสำหรับผู้ป่วยเรื้อรัง เป็นต้น

๓.๒ การดำเนินการของรัฐสภา

รัฐสภาไทยในฐานะหน่วยงานด้านนิติบัญญัติ ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่สำคัญในการตรากฎหมายเพื่อใช้บริหารราชการแผ่นดิน ได้มีบทบาทและสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในช่วงการระบาดของ COVID-19 ดังนี้

๓.๒.๑ การพิจารณาพระราชกำหนดกู้เงินเพื่อการเยียวยาและดูแลเศรษฐกิจ วงเงิน ๑ ล้านล้านบาท

ในสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ประเทศไทยสูญเสียรายได้จากธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยว รวมทั้งประชาชนขาดรายได้ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

๒๐๑๙ พ.ศ.๒๕๖๓ ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและมีมติอนุมัติพระราชกำหนดเยียวยาผลกระทบจาก COVID-19 จำนวน ๓ ฉบับ วงเงิน ๑.๙ ล้านล้านบาท ประกอบด้วย

๑. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือ พระราชกำหนดกู้เงิน วงเงินไม่เกิน ๑ ล้านล้านบาท

๒. พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือ พระราชกำหนดให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยออก Soft Loan วงเงินไม่เกิน ๕ แสนล้านบาท

๓. พระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงินไม่เกิน ๔ แสนล้านบาท

ทั้งนี้ พระราชกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุข ซึ่งได้แก่พระราชกำหนดกู้เงินเพื่อการเยียวยาและดูแลเศรษฐกิจ วงเงิน ๑ ล้านล้านบาท นั้น มีแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของ COVID-19 วงเงิน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท มีผู้รับผิดชอบคือ กระทรวงสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- เพื่อรองรับค่าใช้จ่าย ค่าเยียวยา ค่าชดเชย และค่าเสียหายสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุข ค่าใช้จ่ายในการจัดหาผู้ชำนาญการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- โครงการเพื่อจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ ยารักษาโรค วัคซีนป้องกันโรค และห้องปฏิบัติการทางการแพทย์

- เพื่อรองรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการบำบัดรักษาป้องกันควบคุมโรค พัฒนาทางการแพทย์เพื่อการฟื้นฟูด้านสาธารณสุขของประเทศ

- เพื่อเตรียมความพร้อมด้านสถานพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายการกักตัวผู้ที่มีความเสี่ยงในการติดโควิด

- เพื่อรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินอันเนื่องมาจากการระบาดโควิด

๓.๒.๒ มาตรการปฏิบัติงานของรัฐสภาไทยในช่วงการระบาดของ COVID-19

การปฏิบัติงานของรัฐสภาไทยประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภา และบุคลากรจำนวนมาก ดังนั้นรัฐสภาไทยจึงดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภา และเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 ของบุคลากรในวงงานรัฐสภา ทั้งนี้ สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ และสำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จัดทำบทความที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของรัฐสภาไทยในช่วงการระบาดของ COVID-19 และเผยแพร่ในเว็บไซต์รัฐสภาระหว่างประเทศ (<https://www.parliament.go.th/interparliament/>) จำนวน ๔ บทความ ได้แก่

๑. สรุปมาตรการและการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

๒. สรุปมาตรการและการดำเนินงานของไทย ต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Thailand Factsheet on Measures and Operations to Coronavirus Disease ๒๐๑๙ Outbreak)

๓. มาตรการปฏิบัติงานของรัฐสภาไทยในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และแปลบทความเดียวกันนี้เป็นภาษาต่าง ๆ อีก ๕ ภาษา ได้แก่ เยอรมัน เกาหลี ญี่ปุ่น สเปน และอาหรับ

๔. มาตรการของภาครัฐสภาที่ใช้รับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

โดยหลังจากรัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ รัฐสภาได้ปรับการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหลายประการ เช่น ให้นัดประชุมของคณะกรรมการธิการ คณะอนุกรรมการ คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการของทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เฉพาะในกรณีที่สำคัญและจำเป็น รวมทั้งนำระบบการประชุมทางไกลผ่านโปรแกรมต่าง ๆ มาใช้ เช่น Cisco Webex Zoom และแอปพลิเคชันไลน์ ยกเลิกการเดินทางไปต่างประเทศ การศึกษาดูงานทั้งในและนอกประเทศ รวมถึงการสัมมนาทางวิชาการต่าง ๆ ของทั้งสมาชิกรัฐสภาและบุคลากรของรัฐสภา นอกจากนี้ รัฐสภายังให้บุคลากรของรัฐสภาปฏิบัติงานนอกสถานที่ทำงาน (Work from Home) ระหว่างวันที่ ๒๕ มีนาคม - ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จากนั้นให้ปฏิบัติงานโดยเหลื่อมเวลาในการปฏิบัติงาน ระหว่างวันที่ ๒ มิถุนายน - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ บุคคลที่เข้า-ออกอาคารรัฐสภา ต้องสวมหน้ากากอนามัยทุกคน ตั้งจุดคัดกรอง โดยตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายบริเวณทางเข้าอาคารรัฐสภา ทำความสะอาดพื้นที่บริเวณอาคารรัฐสภาอย่างสม่ำเสมอ จัดผึ่งที่นั่งในห้องประชุมต่าง ๆ ให้มีระยะที่ห่างกันอย่างน้อย ๑-๒ เมตร เป็นต้น

นอกจากนี้สมาชิกรัฐสภาไทยยังได้มีบทบาทในเวทีการประชุมระหว่างประเทศเกี่ยวกับ COVID-19 โดยเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา และนายวาโย อัครรุ่งเรือง รองประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข สภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้แทนรัฐสภาไทยเข้าร่วมประชุมสมาชิกรัฐสภาเอเชีย-แปซิฟิกว่าด้วยสาธารณสุขโลก (APFPGH) โดยผ่านระบบออนไลน์เสมือนจริงโปรแกรม Cisco Web Ex เรื่อง "โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์โควิด-๑๙ (COVID-19)" จัดโดย องค์การอนามัยโลก ซึ่งการประชุมดังกล่าวเป็นการรับทราบสถานการณ์ล่าสุดของไวรัส COVID-19 จากองค์การอนามัยโลก และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินการในระดับรัฐสภาของประเทศสมาชิก รวมทั้งการอำนวยความสะดวกด้านกฎหมายแก่ภาครัฐ ตลอดจนแนวทางการรับมือต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อสายพันธุ์ใหม่ในหมู่มวลมนุษยชาติอย่างยั่งยืนร่วมกันในอนาคต (สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ, ๒๕๖๓)

ภาพที่ ๙ การเข้าร่วมประชุม APPFGH ของสมาชิกรัฐสภาไทย

หมายเหตุ. จาก ผู้แทนรัฐสภาไทยเข้าร่วมประชุมสมาชิกรัฐสภาเอเชีย - แปซิฟิก ว่าด้วยสาธารณสุขโลก (APPGH) โดยผ่านระบบออนไลน์เสมือนจริงโปรแกรม Cisco Web Ex เรื่อง "โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์โควิด-๑๙ (COVID-19)" จัดโดย องค์การอนามัยโลก, โดย สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ, ๒๕๖๓, https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_news.php?nid=66645&filename=Template_Design_interparliament2

๔. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ประเทศส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูความเสื่อมถอยทางเศรษฐกิจ (Economic Recession) ภายในประเทศและอาจจะเลยการดำเนินการที่มุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีเวลาอีกเพียง ๑๐ ปี (Decade of Action) จะถึงกำหนดของการสิ้นสุดวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน สมาชิกสภาซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนควรใช้โอกาสนี้ในการฟื้นฟูโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เน้นเศรษฐกิจหมุนเวียนและเป็นสีเขียว (Green-Circular Economy) เน้นความยั่งยืนและพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง โดยที่สมาชิกรัฐสภาสามารถมีบทบาทสำคัญในการจัดสรรงบประมาณโดยเฉพาะการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว การดูแลตรวจสอบรัฐบาลให้ดำเนินการในแนวทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และดำเนินงานซึ่งสะท้อนความต้องการของประชาชน รวมถึงส่งเสริมการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปปฏิบัติในระดับประเทศ

สำหรับการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 นั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับระบบสาธารณสุข (Healthcare System) โดยการพัฒนาและปรับปรุงระบบการทำงานด้านสาธารณสุข การควบคุมโรคระบาด รวมไปถึงประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ อาทิ การขจัดภาวะทุพโภชนาการในประเทศกำลังพัฒนาและด้อยพัฒนา สำหรับสมาชิกรัฐสภาซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผลักดันกฎหมายและจัดสรรงบประมาณเพื่อให้บรรลุหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีและนำไปสู่การบรรลุหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าภายในปี ๒๕๓๓ (UHC2030) ตามคำรับรองปฏิญญาหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ณ ที่ประชุมใหญ่สมัชชาสหประชาชาติประจำปี ๒๕๖๒ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๒ สมาชิกสภาจึงควรผลักดันและส่งเสริมให้มีการจัดทำนโยบายสาธารณสุขและพัฒนาระบบสาธารณสุขตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๓ การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี

นอกจากนี้ สมาชิกรัฐสภาควรมีการแลกเปลี่ยนแนวคิด ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดี อาทิ การส่งเสริมการแบ่งปันข้อมูลความรู้ด้านการวิจัยและการพัฒนาวัคซีน การพัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือเพื่อตรวจวินิจฉัย วิธีการรักษา COVID-19 ในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ การระดมเงินทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนา การช่วยเหลือด้านการเงินจากประเทศที่พัฒนาแล้วให้กับประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา รัฐบาลแต่ละประเทศจะต้องสร้างความสามัคคีภายในประเทศ ขณะเดียวกันก็ต้องสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดใหญ่ในครั้งนี้ โดยสมาชิกรัฐสภาคือผู้มีบทบาทสำคัญในการผ่านกฎหมาย การจัดสรรงบประมาณด้านสุขภาพ และการสนับสนุนการดำเนินนโยบายตลอดจนกำกับตรวจสอบการดำเนินการของรัฐบาลให้มีความโปร่งใส สมาชิกรัฐสภาทั่วโลกจะต้องแสดงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวในการสร้างความร่วมมือระหว่างกันให้เป็นหนึ่งเดียว

บรรณานุกรม

หนังสือทั่วไป

กลุ่มงานกิจการพิเศษ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๓). การประชุมของรัฐสภาต่างประเทศในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19). กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ. (๒๕๖๓). รัฐสภาสมาชิกของสหภาพรัฐสภากับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19). กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เจาะประเด็นร้อน (๒๕๖๓, ๑๓ เมษายน). พลัง อสม. มตงานด้านหน้า สู้โควิด แม้แต่ WHO ยังอดชื่นชมไม่ได้.

คมชัดลึก. สืบค้น ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <https://www.komchadluek.net/news/scoop/427266>

ญาณิน จิระกิตติการ หุยากรณ์. (ม.ป.ป.). SDG Insights ไวรัส มนุษยธรรม การพัฒนาที่ยั่งยืน. สืบค้น ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <https://www.sdgmovement.com/2020/02/03/sdg-insights-coronavirus-and-humanity/>

ชาคร เลิศนิทัศน์, และสมชัย จิตสุชน. (๒๕๖๓). ความเปราะบางของประชาชนกลุ่มเปราะบางภายใต้โควิด-๑๙.

สืบค้น ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <https://tdri.or.th/2020/06/impact-of-covid19-on-vulnerable-groups/>

ชล บุญนาค. (๒๕๖๓). SDG Insights สถานะประเทศไทยจาก SDG Index: ๔ ปีผ่านไป อะไรดีขึ้นหรือแย่

ลงบ้าง?. สืบค้น ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓, จาก <https://www.sdgmovement.com/2020/02/17/sdg-insights-4years-of-sdgs-in-thailand/>

ทีมการเมือง. (๒๕๖๓, ๒๗ พฤษภาคม). ทำความเข้าใจ ๓ พระราชกำหนดเยียวยาโควิด '๑.๙ ล้านล้าน' เข้าสภา

วันนี้. กรุงเทพธุรกิจ. สืบค้น จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/882371>

สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๓). ผู้แทนรัฐสภาไทยเข้าร่วม

ประชุมสมาชิกรัฐสภาเอเชีย - แปซิฟิก ว่าด้วยสาธารณสุขโลก (APFPGH) โดยผ่านระบบออนไลน์เสมือนจริงโปรแกรม Cisco Web Ex เรื่อง "โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์โควิด-๑๙ (COVID-19)" จัดโดย องค์การอนามัยโลก. สืบค้น ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_news.php?nid=66645&filename=Template_Design_interparliament2

Thai Publica. (๒๕๖๒). เปิดรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน "SDG Index" ระบุไทยขจัดความยากจนได้สำเร็จ

แนวโน้มคืบหน้าอีก ๖ เป้าหมาย. สืบค้น ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <https://thaipublica.org/2019/07/thailand-sdg-index-progress-ranking/>

Thai Publica. (๒๕๖๓). ผลกระทบ SDGs จากวิกฤติโควิด-19และมาตรการรับมือหลังการระบาด. สืบค้น

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <https://thaipublica.org/2020/04/un-sdgs-effect-covid19/>

- UN ประเทศไทย. (ม.ป.ป.). **เป้าหมาย**. สืบค้น ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <https://www.un.or.th/globalgoals/th/the-goals/>
- ASEAN Inter-Parliamentary Assembly. (2020). **VIRTUAL BRIEFING WITH THE ASEAN INTER-PARLIAMENTARY ASSEMBLY (AIPA) ON THE ORIGINS OF COVID-19, PREVENTING FUTURE PANDEMICS, AND THE WILDLIFE TRADE**. Retrieved June 19, 2020, from <https://aipasecretariat.org/virtual-briefing-with-the-asean-inter-parliamentary-assembly-aipa-on-the-origins-of-covid-19-preventing-future-pandemics-and-the-wildlife-trade/>
- Asian Parliamentary Assembly. (n.d.). **Video Message of Dr. Majidi, APA Secretary General on the outbreak of Covid-19 [Video file]**. Retrieved from <http://www.asianparliament.org/uploads/Gallery/2020/Video%20message%20of%20APA%20Secretary%20General.mp4>
- Barredo, L. (2020). **Parliamentarians ‘Build Back Better’ with the SDGs**. Retrieved June 22, 2020, from <https://www.unsdsn.org/parliamentarians-build-back-better-with-the-sdgs>
- Bertelsmann Stiftung (2019). **Sustainable Development Report 2019**. Retrieved June 22, 2020, from https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2019/2019_sustainable_development_report.pdf
- European Parliament. (2020). **COVID-19: MEPs call for massive recovery package and Coronavirus Solidarity Fund**. Retrieved May 22, 2020, from <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20200415IPR77109/covid-19-meps-call-for-massive-recovery-package-and-coronavirus-solidarity-fund>
- European Parliament. (2020). **Covid-19: What Parliament is doing to mitigate the crisis**. Retrieved May 22, 2020, from <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20200316STO75001/covid-19-what-parliament-is-doing-to-mitigate-the-crisis>
- Inter-Parliamentary Union. (2020). **Lessons from the COVID-19 pandemic: Parliamentary action to reduce risks, strengthen emergency preparedness and increase resilience**. Retrieved June, 25, 2020, from <https://www.ipu.org/event/lessons-covid-19-pandemic-parliamentary-action-reduce-risks-strengthen-emergency-preparedness-and-increase-resilience#event-sub-page-documents/>
- Inter-Parliamentary Union. (2020). **Webinar: Building back better: Lessons from the COVID-19 pandemic to enhance the role of parliaments in disaster risk reduction**. Retrieved July, 9, 2020, from <https://www.ipu.org/event/webinar-building-back-better-lessons-covid-19-pandemic-enhance-role-parliaments-in-disaster-risk-reduction#event-sub-page-documents/>
- United Nations. (n.d.). **Sustainable Development Goals**. Retrieved June 6, 2020, from <https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>
-